

Vergaderjaar 2024–2025

31 765

Kwaliteit van zorg

Nr. 941

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 8 september 2025

Via deze weg bied ik u zoals eerder aangekondigd de 1-meting van de «*beweging van het Integraal Zorgakkoord*» (IZA) aan. Met deze aanbieding geef ik invulling aan de motie Tielen¹, motie Thiadens² en de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer.³ Momenteel ligt het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) voor bij partijen voor de achterbanraadpleging. Na ondertekening zal ik in overleg treden met partijen over de monitoring van het AZWA en daarbij – conform afspraak – voortbouwen op de bestaande monitoring van het IZA.

Toelichting monitoring IZA

De monitoring van het IZA bestaat uit drie onderdelen. De 1) voortgangsrapportage van het IZA is één van de drie onderdelen van de bredere IZA-monitoring en gaat specifiek in op de planvorming en uitvoering van gemaakte IZA-afspraken. Hiernaast monitoren we gezamenlijk 2) de cruciale veranderingen «beweging» in het zorgveld en 3) het effect van de IZA-afspraken voor de gezondheid van verschillende doelgroepen inwoners en patiënten.

Via deze weg ontvangt uw Kamer de volledige (jaarlijkse) rapportage (1-meting) van de «monitoring van de beweging». Ook is een korte rapportage van de «Monitor doelgroepen IZA» opgenomen.⁴

Periodiek ontvangt u voortgangsbrieven over het IZA waar we ook de voortgangsrapportages aan toevoegen. Als laatste ontving u de «*IZA voortgangsrapportage Q2 2025*», waarin de meest recente inputinformatie wordt gerapporteerd zoals gebruikt tijdens het bestuurlijke overleg IZA

¹ Kamerstuk 31 765, nr. 820.

² Kamerstuk 36 740 XVI, nr. 13.

³ Verantwoordingsonderzoek 2024 van de Algemene Rekenkamer (Kamerstuk 36 740 XVI, nr. 2).

⁴ Betreft: <https://www.regiobeeld.nl/monitor-doelgroepen-iza>

om waar nodig bij te sturen.⁵ We verwachten in oktober wederom een volgende voortgangsrapportage aan uw Kamer te sturen.

Daarnaast hebben de IZA-partijen afgesproken om een «mid-term review» (MTR) van het IZA tussentijds uit te voeren om de uitvoering te beoordelen. Zoals afgelopen jaar in de Kamerbrief over de MTR⁶ aangegeven is er veel in gang gezet en zijn er eerste resultaten te zien, maar moet er ook nog veel gebeuren. Dat was niet heel verrassend, aangezien we pas aan het begin van de beweging stonden. De MTR bevatte de 0-metingen van de monitor van de beweging, welke het startpunt zijn van de voorliggende 1-meting.

De uitkomsten van de MTR bevestigden dat verandering een proces is van de lange adem. Het tempo van de transformatie van zorg en welzijn moet fors omhoog, de samenhang moet worden versterkt en de focus worden verbreed. Die constatering hebben als input gediend voor het AZWA dat nog voor ligt ter achterbanconsultatie.

Algemene toelichting 1-meting «bewegingsmonitor»

Met het monitoren van de beweging willen de IZA-partijen en ik zicht krijgen op de cruciale veranderingen in de zorg. Bij deze monitor die uw Kamer nu ontvangt ligt de focus op wat inspanningen (output) vanuit het IZA opleveren en in hoeverre deze inspanningen ons gezamenlijk dichterbij onze (lange-termijn) doelen brengen van het IZA. De «monitor van de beweging» kijkt naar een aantal cruciale veranderingen in het IZA: 1. Passende zorg als norm, 2. Beweging naar meer regionale samenwerking, 3. Beweging naar meer hybride zorg, en 4. Beweging naar een sterkere eerste lijn.

Het Nivel, RIVM en Zorginstituut Nederland hebben de opdracht gekregen om vanuit hun rol als kennisinstituut deelmonitors te ontwikkelen die aansluiten bij deze cruciale veranderingen. Ook is er samen met de kennisinstellingen een «overzicht» van die rapporten ontwikkeld om zoals door mijn ambtsvoorganger aangegeven te komen tot overzichtelijke en duidelijke monitoring met gebruikmaking van bestaande cijfers.

Aandachtspunten 1-meting

Uit deze eerste volledige rapportages komt, zoals verwacht, nog niet een eenduidig beeld van de inzet van het IZA. Dit komt deels doordat het hier géén directe sturingsinformatie betreft, maar uitkomsteninformatie waarvan resultaten in de praktijk langer tijd nodig hebben om zichtbaar te worden. Het IZA loopt vanaf 2023. Voor de 0-meting is een eerste beeld opgeleverd met data uit de jaren 2022 en deels 2023. De huidige deelmonitors voor de 1-meting zien op de effecten in 2023 en deels 2024. De monitor van de beweging en de doelgroepen zijn voornamelijk van meerwaarde over een langere termijn. We kijken nu naar een eerste referentiejaar, dat maakt dat we voorzichtig moeten zijn met interpretaties van deze onderzoeken. In de 2-meting ga ik ervan uit meer duiding te kunnen geven over trends die dan meer zichtbaar worden. Voor de specifieke inhoudelijke aanbevelingen verwijs ik u naar het overzicht, dat bedoeld is als korte weergave van de uitgebreide achterliggende rapporten.

Qua volwassenheid zien we nog verschillen tussen de verschillende deelmonitors. Er zijn verbeterpunten voor de monitors, bijvoorbeeld

⁵ Kamerstuk 31 765, nr. 937.

⁶ Kamerstuk 31 765, nr. 852

omdat het met bestaande data (om geen administratieve lasten te creëren) nog zoeken is om op onderdelen een volledig beeld te geven. Ik ga hierover met partijen en de kennisinstituten in gesprek voor de doorontwikkeling richting de 2-meting volgend jaar.

Doorontwikkeling IZA monitoring en AZWA

De monitors worden het komende jaar doorontwikkeld, passend bij de meest recente inzichten en mogelijk veranderende behoeftes. Daarbij zal ik ook – na ondertekening – de afspraken betrekken die op het gebied van monitoring zijn gemaakt in het AZWA. Zo kunnen de deelmonitors verder ontwikkelen en in de tijd meer waardevolle informatie bieden over de cruciale ontwikkelingen in zorg en welzijn die we beogen met het IZA en AZWA.

Tijdens het Bestuurlijk Overleg IZA eind september ga ik met IZA-partijen in gesprek over de resultaten van deze 1-meting en maak ik afspraken over de doorontwikkeling van de monitor.

Toezegging arbeidsmarktmonitor

In het Commissiedebat Arbeidsmarktbeleid in de zorg van 19 december jl., is uw Kamer toegezegd om via de arbeidsmarktmonitor in het IZA periodiek geïnformeerd te worden over de resultaten van de acties om het arbeidsmarkttekort terug te dringen.⁷ De arbeidsmarktmonitor is beschikbaar via het dashboard Arbeidsmarkt Zorg en Welzijn (AZW) en wordt bij het beschikbaar komen van nieuwe cijfers steeds geactualiseerd.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
J.A. Bruijn

⁷ TZ202412-136